

Kestävyyssinfossa 9.5.2025 esitetyt kysymykset ja vastaukset

Esitysaineisto löytyy osoitteesta: https://energiavirasto.fi/biomassojen-ja-biopolttoaineiden-kestavyys#tilaisuudet_ja_materiaalit

1. Voiko uudet (hyväksymishakemukset) tai muutoshakemukset siis jättää jo, järjestelmään ei Energiaviraston päästä tehdä mitään muutosta tätä varten?

V: Kyllä, uudet tarkastuslausumia koskevat kohdat voi lisätä hakemukselle kohtaan

”Kestävyyssjärjestelmän muut vaatimukset, lisätietoja kestävyyssinfon (9.5.2025 s. 65). KEKRI-järjestelmään tehdään lain voimaantulon jälkeen vuoden 2025 aikana vain pieniä ohjetekstipäivityksiä.

2. Lasketaanko vain kpa-yksiköt vai myös samalla laitosalueella olevat esim. öljylämpökeskukset? Jos laitosalueella on 4 MW kpa ja 4 MW öljy, miten tulkitaan?

V: Kokonaislämpötehon määrittämisessä otetaan huomioon kaikki laitosalueella olevat energiantuotantoyksiköt eli myös öljykattilat, joiden nimellinen lämpöteho on väh. 3 MW, kun laitoksella käytetään kiinteitä biomassapolttoaineita.

3. Eli jatkossa kaikkien kestävyyssjärjestelmän omaavien laitoksien pitää osoittaa KHK-päästövähennys?

V: Kasvihuonepäästövähennystä koskeva vaatimus astuu voimaan asteittain riippuen laitoksen biomassapolttoaineiden käytön aloituksesta.

4. Miten näkisitte datakeskussektorin sijoittumisen tähän kokonaisuuteen? Moni keskuksista on jo ETS1 järjestelmässä ja generaattoreiden polttoainevaihtoehtona esimerkiksi HVO on hyvin potentiaalinen.

V: Jos laitos kuuluu päästökauppaan, HVO:n kestävyys voi osoittaa ilman omaa kestävyysjärjestelmää kestävyystodistuksin, joita voi kuitenkin olla biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen vuoksi haastavaa saada.

5. On tullut esille myös kysymys eihän esim. sähkökattilaa tarvitse laskea mukaan kun määritetään kokonaislämpötehoa

V: Sähkökattilaa ei oteta huomioon kokonaislämpötehon laskennassa, ainoastaan energiantuotantoyksiköt, joissa polttoaineita hapetetaan.

6. Päästökaupassa siirrytään käyttämään polttoainetehoja kokonaistehon laskennassa. Onko sama tilanne kestävyyslain osalta?

V: Kestävyysslaissa ei siirrytä polttoainetehon käyttöön kokonaislämpötehon laskennassa, vaan laskenta perustuu edelleen energiantuotantoyksiköiden nimelliseen lämpötehoon.

7. Eli jos metsäbiomassa on hankittu Suomesta tai muista maatasoon täyttävistä maista, se riittää edelleen myös uusien kestävyyskriteerien täyttymisen osoittamiseksi?

V: Suomen katsotaan täyttävän maatasoon kriteerit myös RED3:n jälkeen, mutta toiminnanharjoittajien tulee silti antaa tarkastuslausumat, joilla varmistutaan että metsäbiomassaa ei hankita ns. kielletyiltä alueilta.

8. Onko olemassa jo maalista, jotka täyttävät REDIII-kriteerit? Miten arvioitte riskien täyttymisen muiden maiden osalta 21.5.2025 jälkeen, jos maa ei ole toimeenpannut RED3a?

V: RED3-vaatimukset täyttävistä maista ei ole vielä listaa, nykyistä listaa tullaan päivittämään vähitellen, kun vaatimusten täyttymisestä saadaan lisää tietoa.

9. Mikä on riittävä tarkkuus, jolla metsäbiomassan alkuperä tulee osoittaa, jos hankintamaa on Suomi? (O)liko niin että jos on hankinta sertifioidusta toimitusketjusta (esim. PEFC, FSC) niin tämä riittää kestävän alkuperän osoittamiseen?

V: Suomesta hankitun metsäbiomassan alkuperä tulisi olla tiedossa vähintään kuntatasolla. Vaihtoehtoisesti alkuperän osoittaminen voidaan hoitaa sertifioidun puun alkuperäseurantaketjun avulla.

10. Vielä tarkennuksena, mihin REDIII täyttävät maalistat päivittyvät? Millä sivustolla julkaistaan?

V: Maalista ylläpidetään Energiaviraston sivuilla osoitteessa: https://energiavirasto.fi/biomassojen-ja-biopolttoaineiden-kestavyys#metsabiomassan_hankintamaat

11. Jos biopolttoaineen käyttö yli 10 MW:n laitoksella alkaa vuonna 2025, niin tuleeko 80 % khk-vaatimus voimaan 21.5. vai 1.1.2025?

V: Laitosta koskee 80 % päästövähennysvaatimus kestävyyslain muutoksen voimaantulosta alkaen, joka tämänhetkisen tiedon mukaan on 21.5.2025.

12. RED III:ssa mainitaan, että "edelleen kiinteästä yhdyskuntajätteestä tuotettuun sähköön, lämmitykseen ja jäähdytykseen **ei sovelleta** kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskevaa kriteeriä". Jos siis biokaasulaitoksen syötteistä pääosa on erilliskerättyä kiinteää yhdyskuntajätettä, tai jätedirektiivin 3 artiklan 2 b kohdan mukaista sitä vastaavaa jätettä, koskeeko päästövähennysvaatimus laitosta? Laitoksella tuotetaan siellä tuotetusta biokaasusta sähköä ja lämpöä.

V: Jos laitoksella tuotetaan erilliskerätystä kiinteästä yhdyskuntajätteestä biokaasua, jota käytetään edelleen sähkön, lämmön tai jäähdytyksen tuotantoon, siihen ei sovelleta kasvihuonekaasupäästövähennystä koskevaa vaatimusta.

13. Mitkä asiat kestävyyslain muutoksessa voivat johtaa siihen, että laitoksen nykyiseen kestävyysjärjestelmään pitäisi hakea muutosta?

V: Kestävyysjärjestelmään tulee hakea muutosta, jos laitoksella käytetään metsäbiomassaa

14. Mitä käytännössä tapahtuu pienille laitoksille, jos biopolttoaine ei ole kestävää? Päästökaupassa tulee päästöseuraamuksia, mutta mitä tämä vaikuttaa pieniin laitoksiin tai mihin tämä vaikuttaa?

V: Pienille, päästökaupan ulkopuolisille laitoksille ei ole taloudellisia sanktioita, vaikka biomassapolttoaineet eivät olisi kestäviä. Tällöin laitoksella tuotettua energiaa ei kuitenkaan voida laskea uusiutuvan energian osuuteen.

15. Jos metsämaa muuttuu vaikka uudeksi metsätieksi, sieltä tuleva biomassa ei ole enää kestävää? Tai jos metsämaa muuttuu sähkölinjaksi?

Voisi tulkita, että myöskään esimerkiksi tulevilta aurinko- ja tuulivoima-alueilta korjattava metsäbiomassa ei olisi kestävää. Koskeeko kohta siis kaikkia maankäyttömuodonmuutoksia ja onko "kestämättömälle" kriteerit täyttämättömälle biomassalle enää osoitetta ollenkaan?

Eikö maankäytön muutos kuitenkin liity vain niihin erikseen mainittuihin tietyn statuksen omaavia maita? Eli esimerkiksi aarniometsä jos muuttuisi rakennetuksi alueeksi, mutta ei ns. perustalousmetsän muutosta? Se direktiivissä on tarkoituksena.

V: Maankäytön muutosta koskeva kohta oli tosiaan esitetty webinaarissa virheellisesti, eli metsäbiomassaa koskevat kielletyt alueet liittyvät siis biologisesti monimuotoisiin alueisiin, aiemmin kuivattamattomiin turvemaihin sekä maankäytön muutoksen kohteista kosteikkoihin.

Metsäbiomassaa koskevia kiellettyjä alueita eivät siis ole metsät tai muut puustoiset maat, joilla maankäyttömuoto olisi muuttunut vuoden 2008 jälkeen.

16. Selkeentäkää nyt tuo vielä kerran. Eli puut, metsäbiomassa saa kestävästi polttaa maankäytön muutoksessa, mutta sieltä tulevaa maatalousbiomassaa ei.

V: Maatalousbiomassaa koskeva maankäytön muutosta koskeva vaatimus säilyy ennallaan, eli maatalousbiomassa ei saa olla peräisin alueilta, jotka olivat tammikuussa 2008 tai sen jälkeen, mutta ei enää, 1) kosteikko; 2) pysyvästi metsän peittämä alue; tai 3) metsä, jolla latvuspeittävyys on 10–30 prosenttia. Metsäbiomassaa koskee edellä mainituista maankäytön kielletyistä alueista ainoastaan kosteikot.

17. Jos laitos käyttää vain sahauksen sivutuotteita (puru ja kuori), miten sen pitää arvioida polttoaineen kestävyttä.

V: Myös sahauksessa syntyvien tähteiden kestävyys tulee osoittaa, jos niitä käytetään kestävyyslain soveltamisalaan kuuluvassa laitoksessa. Kestävyysjärjestelmässä kuvataan raaka-aineet ja niiden määrittämenetelmät sekä laitoksesta riippuen myös khk-päästövähennysvaatimuksen täyttyminen.

18. Jos laitoksella on 2 kpa-kattilaa ja 4 öljykattilaa, niin koskeeko päästövähennysvaatimus vain biokattiloita vai koko laitosalueen päästöjä?

V: Päästövähennysvaatimus koskee biomassapolttoaineilla ja bionesteillä tuotettua sähköä, lämpöä tai jäähdytystä. Öljykattilat otetaan siis huomioon laitoksen kokonaislämpötehon laskennassa, mutta niillä ei ole merkitystä laskettaessa päästövähennysvaatimuksen täyttymistä.

19. Nykyisessä kestävyyskriteerissä on jo viittaus sertifikaatteihin, tällöin päivittämisen tarvetta ei ilmeisesti ole?

V: Jos kestävyys osoitetaan komission hyväksymiin vapaaehtoiisiin järjestelmiin perustuvilla kestävyystodistuksilla, niitä voi käyttää edelleen kestävyys osoittamisessa. Vapaaehtoiset järjestelmät ovat vastuussa RED3-vaatimusten toimeenpanosta. Jatkossa kyseessä olevien todistusten tiedoista tarvitaan lisäksi khk-päästötiedot, joiden avulla voidaan laskea niillä tuotetun sähkön, lämmön tai jäähdytyksen päästövähennys.

20. Miten tämä vaikuttaa 10 MW:n 100% turvetta käyttävään laitokseen?

V: Pelkkää turvetta käyttävä laitos ei kuulu kestävyyslain soveltamisalaan, joten lakimuutos ei vaikuta mitenkään.

21. Seospolttoaineet ja näiden bio-osuuden huomiointi. Tuleeko biomassan alkuperä ja kestävyys osoittaa huomioiden myös khk laskenta?

V: Kestävyys osoittaminen koskee myös seospolttoaineiden bio-osuutta. Yleensä seospolttoaineita koskee ainoastaan khk-päästövähennysvaatimus, jonka täytyminen tulee laitoksesta riippuen osoittaa.

22. "Laitoksen toiminnan katsotaan alkaneen silloin, kun biomassan käyttö on alkanut". Miten tämä menee laitoksella, jolla on aikaisemmin tuotettu biomassalla prosessihöyryä asiakkaille, eikä se ole ollut päästökaupan piirissä. Myöhemmin laitoksella on alettu tuottamaan myös kaukolämpöä, jolloin se on tullut päästökaupan piiriin.

V: Laitoksen tuottaman energian loppukäyttökohteella ei ole merkitystä arvioitaessa laitoksen toiminnan aloitusajankohtaa. Eli laitoksen toiminnan katsotaan alkaneen, kun biomassapolttoaineilla on tuotettu sähköä, lämpöä tai jäähdytystä pois lukien koeluonteinen biomassapolttoaineiden käyttö.